“Dünya günleri”ni normalde sevmem. Sevgililer günü, anneler günü, babalar günü vb. bunlar tüketimi artırmak için icat edilmiş günlerdir. Ekonomik durumum nedeniyle mümkün olduğu kadar kitap olmamaya çalışıyorum ama epeyce direndikten sonra yeni çıkan bir tanesini aldım:
Konsum und Gewalt
(Tüketim ve Şiddet). Alt başlığı: Almanya’da radikal protesto. İçini epeyce karıştırdım ve aşağıdaki alıntı cümleyi görünce almaya karar verdim: “Batı’nın (kapitalizm kastediliyor) en büyük silahı bombalar değil tüketimdir.” Kapitalizm her yolu deneyerek tüketimi kışkırtmadan yaşayamaz. Almanya 68’inin önemli özelliklerinden bir tanesi de bunu o yıllarda görmüş olmasıdır. Herbert Marcuse’ün
Tek Boyutlu İnsan
kitabı bunun üzerine yazılmıştır. 1969’da Türkçesi –yanlış hatırlamıyorsam May Yayınları’ndan- çıkar çıkmaz almıştım. O yıllarda moda olan öz Türkçe kullanılarak çevrildiği için anlamakta da hayli zorlanmıştım. Beni çok etkileyen kitaplardan bir tanesidir diyebilirim.

Gelelim Çocuk Askerler Günü’ne…

Önce tanımlamak gerekir; çocuk asker ne demektir?

18 yaşından küçük olup eline silah verilen, çarpışmalara katılan ya da başka askeri işlerde kullanılanlar olarak resmi bir tanım yapılıyor ama 18 yaş çok sayıda ülke için yüksek bir yaştır. 16 demek daha uygun olur. Çok sayıda çocuk asker de 12-16 yaşları arasında zaten…

Büyük oranda erkek çocukları ama aralarında kızlar da bulunuyor.

Sayıları kesin olarak belli değil ama 20 ülkede yaklaşık 250.000 olarak tahmin ediliyor. En çok bulundukları ülkeler Güney Sudan, Irak, Somali, Orta Afrika Cumhuriyeti, Kongo ve Afganistan.

Büyük çoğunluk Afrika'da bulunuyor. Çocukları savaşçı asker olarak kullanmak sadece merkezi yönetimle savaşanlara özgü değil, devletler de aynısını yapıyor.

Birleşmiş Milletler'in Çocuklara Yardım Örgütü çocuk askerleri savaştan çıkarıp –bir deyişle terhis ettirip- normal hayata döndürmekle uğraşıyor. Son olarak Güney Sudan'da 300 çocuğu askerlikten kurtarmışlar.

Caritas adlı bir örgüt de Doğu Kongo'da 2004 yılından beri 10.000 kadar çocuk askeri topluma geri döndürmüş.

Bundan sonra da başka sorun başlıyor: büyükler bile savaşın travmasını savaş sonrasında yaşarken, çocuk yaşta öldürmüş ve ölenleri görmüş olanların normal hayata dönmesi çok daha zordur. Bu konuda değişik uygulamalar geliştirilmiş ama sonuçta çok zor…

Kötü ve hatta vahşi bir çocukluğun insanın sonraki hayatını güçlü bir şekilde etkilememesi mümkün değildir.

Türkiye'de çocuk asker yok ya da az ama ağır şartlarda çalışmak zorunda kalan, cinsel saldırı dahil çeşitli saldırılara uğrayan çocukların sayısı az değildir. Türkiye eksik yaşanmış ya da neredeyse hiç yaşanmamış çocuklukların ülkesidir. Çok az insan bunu aşabilir, büyük bölümü ise bunun travmasını hayatı boyunca taşıyacaktır.

Çocukluk her şey değildir ama çok şeydir.

Şimdi hapishaneler de çocuklarla dolduruluyor…

Şimdiden şu söylenebilir: bu çocuklar büyüdüklerinde kimisi lümpenlikle, kimisi suç örgütlerine katılarak, kimisi bitmez tükenmez saldırganlığıyla toplumun başına bela olacaktır.

Kimsenin şikayet hakki bulunmuyor!

İktidarların ve dönemlerinin toplumunun eseridirler ve yaşadıklarını da şöyle ya da böyle bunları yaşatanların yanına bırakmayacaklardır.